FAZİLET PARTİSİ
TBMM GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 26.08.1999

Sayı: 517

7/494-1686

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda ifade ettiğim soruların yazılı soru olarak Sayın Başbakan tarafından cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi saygılarımla arz ederim. 26.08.1999

Prof.Dr. Sacit GÜNBEY
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır Söz Gazetesi'nde 09, 10, 11,12 Ağustos 1999 tarihlerinde yayınlanan haberlerde; Diyarbakır ilimizin merkeze bağlı Hantepe Köyünde faaliyet gösteren Fransız Perenco firması 19. ve 20 nci petrol kuyularından halkımızın içme suyunun karşılandığı Dicle nehrine binlerce varil petrol atığı bıraktığı ifade edilmektedir.

Bu sebeple;

1. Bu vahim olay bilginiz dahilinde midir?

2. Perenco firmasına ait 19 ve 20 nci petrol kuyularından Dicle nehrine akıtılan petrol mü, yoksa atık maddeler mi? Eğer petrol ise pompaların arızasından meydana geldiği doğru mudur? Doğruysa niçin draha önceden herhangi bir önlem alınmamıştır.

3. Söz konusu firma günde ne kadar varil atık madde üretmekte, nerede, nasıl depolamaktadır?

4. Bu atık maddelerini ilgili firma dünya standartları gereği yerin 2200-2800 metre altına enjekte etmekte midir? Yoksa maliyetin daha ucuz olması açısından üst katmanlara mı pompalamaktadır?

5. Diyarbakır ilimizin içme suyunun karşılandığı Dicle nehrine ne zamandan beri kensorejen madde içeren petrol veya atık maddeler enjekte edilmiş, nasıl ve ne zaman fark edilmiştir?

6. Bu olaya sebep olan firma ve yetkililer hakkında ne gibi işlem yapılmıştır?

7. Bu mineral ve kansorejen madde içeren yağların akışkanlığı toprakta hızlı bir şekilde ilerlemekte ve yaklaşık 70 yıl toprakta kaldığı bilinmektedir. Yöre köylülerimizin gerek sulama yoluyla ve gerekse toprağa sızması gibi nedenlerle uğramış oldukları zararlarının tespiti ve tazmini konusunda herhangi bir komisyon oluşturulmuş mudur?

8. Petrol sızıntılarının olduğu bölgelerde yetkiler ve ilgili kuruluşlarla birlikte herhangi bir araştırma yapıldı mı? Özellikle konunun asıl sahibi olan ve ilgili firmaları denetlemesi gereken TPAO bugüne kadar ne yaptı?

7/494-1686

9. Perenco Firması, bölgede Shell Şirketinin yapmış olduğu tahribatı önlemek için ne gibi önlemler almıştır? Bunu devletin hangi kuruluşu denetlemektedir? Mevcut durumla ilgili raporlarda bölge ile ilgili ve yeraltı içme suyu kaynaklarının kirliliği konusunda bir rapor mevcut mudur?

10. Daha önce bölgedeki yeraltı içme suyu kaynaklarının bulunduğu Mardin formasyonuna yapılan enjeksiyon işlemi Midyat akiferine kaydırılmış mıdır? Yoksa 400 metrede olan Mardin formasyonuna enjeksiyon devam etmekte midir?

11. Yeraltı içme suyu kaynaklarında meydana gelen kirliliğin Ankara Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü'nün çevre sağlığı labaratuvarlarında yapılan toksikolojik analizler sonucunda suda hidrokarbon tespiti yapılmış mıdır? İçme suyu kaynaklarında petrol atığı resmi belgelerle tespit edilmiş midir? Diyarbakır Valiliği'ne durum bildirilmiş midir? İl Valiliği bu konuda ne yapmıştır ve ne gibi önlemler almıştır? Suda hidrokarbon tespit edildiği halde halka neden açıklanmamıştır?

12. Diyarbakır ilinde içme suyu olarak şehre verilen suyun içilmemesi hususunda herhangi bir uyarı ve önlem alınmış mıdır?